

[Bente Nielsen]

Alt i alt er der altså tale om ret komplicerede forhold. Der er muligheder for store fremskridt, men der er også en risiko, som vi må vurdere og tage stilling til. Derfor er det rimeligt med en vis offentlig regulering på dette område. Jeg vil særlig nævne to punkter, hvor jeg synes det vil være fornuftigt med en offentlig regulering.

Det er for det første inden for forskning. Den offentlige forskning må prioriteres sådan, at man inden for det offentlige har eksperter på dette område, som kan hamle op med de eksperter, der er i den private industri. For det andet må vi have obligatorisk anmeldelse af gensplejsningsforsøg til registreringsudvalget. Det kan vi kun gøre obligatorisk, hvis vi har uvildige eksperter, som kan vurdere det, og som samtidig kan skabe den fortrolighed omkring de forsøg, de får anmeldt, som industrien med rette forventer.

Det andet område, hvor der bør være lovgivning, er inden for produktionen. Det kan foregå ved godkendelse af enkeltproduktionerne og af anvendelsen af de enkelte gensplejtede organismer. Man kunne ganske enkelt lave en godkendelsesordning, der svarer til den, man har i miljøbeskyttelsesloven, når det drejer sig om særlig forurenende virksomheder, og så bare få - »bare« lyder måske så flot, men så få en risikovurdering ved anvendelsen af de gensplejtede organismer ind i en sådan godkendelsesprocedure.

Ved at lave en sådan lovgivning tror jeg at man skaber tryghed i befolkningen. Der er ingen tvivl om, at der mange steder i befolkningen i dag er en vis usikkerhed over for dette nye, ukendte område. Man kan også skabe sikkerhed hos industrien for, at når den endelig har fået lov til at gå i gang med en produktion, så kan den også regne med, at den er godkendt af myndighederne, og at den kan fortsætte med den i en årrække.

Derudover finder jeg det vigtigt, at vi får en masse oplysning og en masse debat om dette emne. Jo mere oplysning og debat, jo mere kan man få tryghed og vished for, hvad dette egentlig drejer sig om.

Til sidst vil jeg nævne hele det etiske aspekt. Jeg skal ikke gå meget ind på det, for vi har jo her i folketinget haft en etisk debat i forbindelse med indenrigsministerens lovforslag på dette område. Jeg kan dog ikke lade være med at sige, at vi, enten ved denne lovgivning eller ved indenrigsministerens lov-

givning, skal tage stilling til: er der visse forsøg, er der visse ting, vi vil forbyde? Er der en grænse for, hvad vi kan acceptere ved disse bioteknikker? Jeg mener, det er noget, vi skal gå videre med, dels i det lovgivningsarbejde, der kommer, dels i den lovgivning, indenrigsministeren allerede har lagt op til.

Ingerlise Koefoed (SF):

Borgermøderne i anledning af Nordisk Gentofteplaner om at fremstille humant væksthormon ved gensplejsning og Novos produktion af insulin ved gensplejsning har vist, at der i befolkningen råder stor usikkerhed om, hvad det er, der er ved at ske, og hvad konsekvenserne af gensplejsning og andre bioteknologiske landvindinger kan blive for mennesker og miljø og i bredere forstand for hele naturen og natursynet.

På sædvanlig vis har nogle forskere afvist enhver form for ængstelse som hysteri eller med sætningen: det er en følelsesladet reaktion - som om det at føle noget var mindre værdigt end det at acceptere blindt, hvad videnskaben kan lave af fremskridt.

For os er det vigtig at understrege, at der er grund til at tage ængstelsen alvorligt, at der er grund til at stille spørgsmålene om, hvad konsekvenserne kan blive af den direkte manipulation med arveanlæg, som finder sted. Det, vi engang troede ingen kunne ændre på, kan blive ændret nu. Har vi så ikke lov til at blive bange? Eller i hvert fald eftertænksomme?

Vi har i løbet af de sidste mange år langsomt ændret vort syn på naturen og vort syn på forholdet mellem natur og mennesker. Allerede da vi begyndte at forædle husdyrene for at få mere mad ud af dem, begyndte vi vel at betragte nogle dyr mere som næringsmiddel og som vare end som dyr. Og den voksende rationalisering med burhøns og tremmekalve har ganske givet uddybet dette syn. Mennesket er mere og mere blevet til herre over dyrene og bruger dem efter for-godtbefindende. Og vi påtager os denne rolle mere og mere, efter som udviklingen skrider frem. Kloning, sammenblanding af arter osv. kan blive dagens orden. Produktionen kan stige. Men hvad sker der med det økologiske? Ændrer vi mon ikke vores bevidsthed om, at liv og mangfoldighed hører sammen,